

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ ТВАРИН

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Внутрішні хвороби тварин
Спеціальність	Н6 «Ветеринарна медицина»
Освітньо-професійна програма	Ветеринарна медицина
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра	Кафедра ветеринарного акушерства, внутрішньої патології та хірургії тварин
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	11 кредити ЄКТС / 330 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладача дисципліни	Горюк Віктор Васильович, кандидат ветеринарних наук, доцент https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra-veterinarnogo-akusherstva-vnutrishnoji-patologiji-ta-khirurgiji.html Електронна пошта: horuiky@pdatu.edu.ua Номер телефону: +38(097) 6617964
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова дисципліна
Передумови для вивчення дисципліни	Науковим підґрунтям предмету «Внутрішні хвороби тварин» є ряд загальнотеоретичних та практичних дисциплін: «Анатомія свійських тварин», «Цитологія, гістологія, ембріологія», «Фізіологія тварин», «Основи генетики і розведення тварин», «Годівля тварин», «Гігієна тварин і ветеринарна санітарія», «Патологічна фізіологія», «Клінічна діагностика хвороб тварин», матеріалом яких, здобувач вищої освіти повинен володіти.
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Відповідно до принципів академічної доброчесності та нормативних документів ЗВО «ПДУ» щодо політики академічної доброчесності, очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Здобувачі, відповідально відноситимуться щодо дотримання норм законодавства про авторське право, вказуватимуть посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, уникатимуть фальсифікації або фабрикації інформації. Дотримуватимуться усіх зобов'язань відповідно до укладеної декларації

	про дотримання академічної доброчесності http://surl.li/noftg, http://surl.li/foccn Відвідування занять. Об'язковим є відвідування усіх видів занять. За об'єктивних причин (хвороба, карантин, індивідуальний графік, тощо) навчання може проходити в он-лайн форматі. Здобувачі обов'язково мають дотримуватись строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт що передбачені під час вивчення дисципліни. Визнання результатів попереднього навчання. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти http://surl.li/fobze. Зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті: - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). В інформальній освіті: - наявність наукової публікації; - волонтерська діяльність. Перезарахування результатів навчання отриманих під час здобуття попередньої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет»
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою дисципліни «Внутрішні хвороби тварин» є вивчення і набуття здобувачами теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, діагностики, лікування та профілактики внутрішніх хвороб тварин; формування у майбутніх лікарів ветеринарної медицини здатності до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професії; опановувати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей); працювати в міжнародному контексті; розуміти та встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин; використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності; дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності; проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу; організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження; планувати, організовувати та реалізовувати заходи з	

лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби; розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин; розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології; оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення; здійснювати просвітницьку діяльність серед фахівців, працівників галузі та населення.	
ІК.	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК 2.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 3.	Знання та розуміння предметної галузі та професії.
ЗК 8.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 9.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК 11.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
СК 1.	Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.
СК 2.	Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.
СК 3.	Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності.
СК 4.	Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
СК 6.	Здатність здійснювати відбір, пакування, фасування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
СК 7.	Здатність організовувати, проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.
СК 8.	Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби
СК 19.	Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед фахівців, працівників галузі та населення.
4. Зміст навчальної дисципліни	
Тема 1. Вступ. Основи загальної терапії внутрішніх хвороб тварин.	
Тема 2. Загальна профілактика внутрішніх хвороб тварин.	
Тема 3. Диспансеризація сільськогосподарських тварин.	
Тема 4. Хвороби серцево-судинної системи. Класифікація, поширення, загальні симптоми. Хвороби перикарда.	
Тема 5. Хвороби міокарда і ендокарда, кровоносних судин.	
Тема 6. Хвороби системи дихання.	
Тема 7. Хвороби системи травлення.	
Тема 8. Хвороби печінки, жовчних шляхів та очеревини.	
Тема 9. Хвороби підшлункової залози.	
Тема 10. Хвороби сечової системи.	
Тема 11. Хвороби нервової системи.	
Тема 12. Хвороби ендокринної системи.	
Тема 13. Хвороби системи крові.	
Тема 14. Хвороби імунної системи.	

Тема 15. Хвороби, зумовлені порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обміну.	
Тема 16. Хвороби, зумовлені порушенням обміну макроелементів.	
Тема 17. Хвороби, спричинені порушенням мікроелементів.	
Тема 18. Хвороби, спричинені порушенням обміну вітамінів.	
Тема 19. Хвороби молодняку.	
Тема 20. Шлунково - кишкові хвороби новонародженого молодняку.	
Тема 21. Хвороби птиці.	
Тема 22. Хвороби хутрових звірів.	
5. Орієнтовні теми індивідуальних завдань	
6. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:	
ПРН 1	Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
ПРН 2	Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.
ПРН 3	Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
ПРН 4	Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.
ПРН 5	Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.
ПРН 6	Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.
ПРН 7	Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.
7. Види навчальних занять	
Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), лабораторні заняття (ЛЗ), навчальна практика (НП), самостійна робота (СР), курсова робота (КР).	
8. Методи навчання	
Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог); наочні методи (пояснювально-ілюстративний), практичні методи (лабораторно-практичні заняття (проведення диспансеризації тварин, клініко – діагностичних маніпуляцій), відпрацювання навичок на фантомах і муляжах, навчальна та виробнича практика у клініках і господарствах, навчання за принципом «від простого до складного» (етапність формування навичок)); наочні методи (демонстрація схем, таблиць, анатомічних препаратів, використання відео- та фото-матеріалів із реальних клінічних випадків, візуалізація процесів (ультразвукові дослідження, рентген-знімки), мультимедійні презентації з 3D-анімаціями); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).	
9. Методи та критерії оцінювання	
9.1 Критерії оцінювання	

В освітньому процесі Університету використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачів освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання. У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може набрати 60 балів (якщо форма семестрового контролю – екзамен) або 100 балів (якщо форма семестрового контролю – залік/диференційований залік). На семестровий контроль у формі екзамену відводиться 40 балів. Розподіл балів, які можуть набрати здобувачі зазначені у відповідній робочій програмі. Сума балів за поточний контроль складається із балів, отриманих за результатами навчання під час лекцій, семінарських (практичних, лабораторних) занять та самостійної роботи здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем вищої освіти балів з поточного та семестрового контролю (якщо форма семестрового контролю – екзамен) або шляхом підсумування балів тільки з поточного контролю (якщо форма семестрового контролю – залік). Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах відповідає оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Заводі вищої освіти «Подільський державний університет» https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robotoplanuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201	
9.2 Методи оцінювання	
Усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмові (самостійна робота, тести, практичні завдання, розрахункові завдання, навчальні проекти), комп'ютерні (презентації доповідей, виконання завдань у системі Moodle), індивідуальні завдання самоконтроль, самоаналіз.	
10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	
Засоби навчання	Навчальна дисципліна забезпечена наступними засобами навчання: - Комп'ютер з мультимедійним проєктором. - Повні тексти лекцій. - Роздатковий ілюстративний матеріал лекцій. - Презентаційний матеріал для читання лекцій. - Методичні рекомендації для виконання лабораторних занять. - Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи. - Повний перелік контрольних питань з навчальної дисципліни. - Тестові завдання для проведення поточного контролю. - Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	Рекомендована література Основна: 1. Бартджес Д. Захворювання нижніх відділів сечовивідних шляхів у котів старшого віку: Ветеринарна практика, 2020. № 4. С. 10 - 16. 2. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко та ін.; за ред. В.І. Левченка Біла Церква: Ч. 1. 2012. 528 с. 3. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко та ін.; за ред. В.І. Левченка Біла Церква: Ч. 2. 2015. 569 с. 4. Кришталь М. В., Гоженко А. І., Сірман В. М. Патофізіологія нирок: навчальний посібник, 2020, с. 121.

5. Маршук В. Ю. Діагностика, лікування та профілактика сечокам'яної хвороби (уролітіаз) у домашніх котів. Еколого-регіональні проблеми сучасного тваринництва та ветеринарної медицини: збірник матеріалів доповідей учасників всеукраїнської науково-практичної конференції. (17 листопада 2021 р.) Житомир: Поліський національний університет, 2021. С. 53–54.
6. Трофім'як Р. М., Слівінська Л. Г. Електрокардіографічна оцінка серцевої діяльності у собак із ХСН. Науковий вісник ЛНУ ветеринарної медицини та біотехнологій. Серія: Ветеринарні науки. 2020. № 22 (98). С. 100–107.
7. Хвороби хутрових тварин. Науково-методичний посібник / Наливайко Л.І., Палій А.П., Євстаф'єва В.О., Родіонова К.О., Івлева О.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2019. – 412 с.
8. Як налаштувати кишечник телят на успіх. (2023). Молоко і Ферма, <http://milkua.info/uk/post/ak-nalastuvati-kisecnik-telat-na-uspih>
9. Освітньо-професійна програма «Ветеринарна медицина» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю Н6 «Ветеринарна медицина» <https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/opp/opp2025/opp-m-vet.pdf?v=03>

Допоміжна:

1. Auger, M., Fazio, C., Steiner, J. M., Penninck, D. G., Levine, G. J., Griffin, J. F., & Springer, C. M. (2021). Abdominal ultrasound and clinicopathologic findings in 22 cats with exocrine pancreatic insufficiency. Journal of Veterinary Internal Medicine, 35 (6), 2652–2661. doi: 10.1111/jvim.16267
2. Krasztel, M. M., Czopowicz, M., Szaluś-Jordanow, O., Moroz, A., Mickiewicz, M., & Kaba, J. (2022). Correlation between metabolomic profile constituents and feline pancreatic lipase immunoreactivity. Journal of Veterinary Internal Medicine, 36 (2), 473–481. doi: 10.1111/jvim.16349
3. Forman, M. A., Steiner, J. M., Armstrong, P. J., Camus, M. S., Gaschen, L., Hill, S. L., Mansfield, C. S., & Steiger, K. (2021). Response to letter regarding “ACVIM consensus statement on pancreatitis in cats.” Journal of Veterinary Internal Medicine, 35(4), 1646–1647. doi: 10.1111/jvim.16164
4. Friederich J., Seuß A. C., Wess G. The role of atrial fibrillation as a prognostic factor in doberman pinschers with dilated cardiomyopathy and congestive heart failure. The Veterinary Journal. 2020. Vol. 264, 105535.
5. Veterinary Health nutrition: часті запитання. Світ ветеринарії.(Royal Canin) 2019. № 5. С.38-39

Друковані наукові, навчально-методичні, науково-популярні та інші видання:

1. Горюк В. В., Керничний С.П. Методи клінічного дослідження та лікування хвороб органів дихання: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти факультету ветеринарної медицини і технологій у тваринництві за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина»: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПДАТУ, 2021. 118 с.
2. Горюк В. В. Методи клінічного дослідження та лікування хвороб органів травлення: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти факультету ветеринарної медицини і технологій у тваринництві

- за спеціальністю 211 – «Ветеринарна медицина»: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПДАТУ, 2021. – 169 с.
3. Горюк В. В., Горюк Ю. В. Методи клінічного дослідження та лікування хвороб серце-судинної системи: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти факультету ветеринарної медицини і технологій у тваринництві за спеціальністю 211 – «Ветеринарна медицина»: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПДАТУ, 2021. – 104 с.
 4. Руслан КОЛІНЧУК, Віктор ГОРЮК, Тамара БЕТЛІНСЬКА Хвороби сечової та нервової системи у тварин: методичні рекомендації до лабораторних занять з навчальної дисципліни «Внутрішні хвороби тварин», для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 211 «Ветеринарна медицина», Кам'янець – Подільський: ЗВО «ПДУ», 2023 – 82 с. <http://188.190.33.55:7980/jspui/handle/123456789/11735>
 5. Руслан КОЛІНЧУК, Віктор ГОРЮК, Тамара БЕТЛІНСЬКА Хвороби системи травлення у тварин: методичні рекомендації до лабораторних занять з навчальної дисципліни «Внутрішні хвороби тварин», для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 211 «Ветеринарна медицина», Кам'янець – Подільський: ЗВО «ПДУ», 2023 – 129 с. <http://188.190.33.55:7980/jspui/handle/123456789/11734>
 6. Руслан КОЛІНЧУК, Віктор ГОРЮК Хвороби хутрових звірів: конспект лекцій з дисципліни «Внутрішні хвороби тварин», для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 211 «Ветеринарна медицина», Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2023 - 53 с. <http://188.190.33.55:7980/jspui/handle/123456789/11732>
 7. Руслан КОЛІНЧУК, Сергій КЕРНИЧНИЙ. Хвороби птиці: конспект лекцій з дисципліни «Внутрішні хвороби тварин», для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 211 «Ветеринарна медицина», Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2024 - 86 с. <http://188.190.33.55:7980/jspui/handle/123456789/13176>
 8. Руслан КОЛІНЧУК, Сергій КЕРНИЧНИЙ. Хвороби молодняка: конспект лекцій з дисципліни «Внутрішні хвороби тварин», для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 211 «Ветеринарна медицина», Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2025 - 109 с. <http://188.190.33.55:7980/jspui/handle/123456789/14293>
 9. ЕНК з дисципліни «Внутрішні хвороби тварин» <http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=2409>